MALTA

QORTI CIVILI
PRIM'AWLA

ONOR. IMHALLEF
SILVIO MELI

LL.D.; Dip. Stud. Rel.; Dip. Can. Matr. Jur. & Proc.;
Cert. Jur. & H.R. (Strasbourg);
P.G. Dip. European Competition Law (King's College, London),
P.G. Dip. European Law (King's College, London).

Illum iz-19 t'Ottubru, 2017.

Rikors Numru 489/2005

Godwin Scicluna Taylor
(I.D. Card No. 548641 (M) f'ismu
proprio kif ukoll bhala prokuratur
taz-zewg hutu msiefra Suor Pauline
Scicluna Taylor u Gladys mart
Thomas Cavell John Thompson; u
Maria Theresa mart Arthur Calleja;
u Romeo Galea (I.D. Card No. 10975747 (M)
u I.D. Card No. 416217 (M) rispettivament

vs.

Edwin Portelli

Il-Qorti,

1.0. Rat ic-citazzjoni datata z-19 ta' Mejju, 2005, li permezz taghha l-attur ippremetta sintetikament is-segwenti, (ara foll 1):

1.1. Illi fit-12 ta' Frar, 2001, mietet Giuseppina Galea, oht l-attur Romeo Galea u z-zija tal-kontendenti l-ohra, (ara foll 7):

1.2. Illi skont ir-ricerki testamentarji l-ahhar testment tal-istess Giuseppina Galea kien dak datat is-7 ta' Jannar, 1989, in atti tan-Nutar Dottor Anthony Gatt, (ara foll 8 u 9, u foll 10 rispettivament);

1.3. Illi fl-imsemmi testment, it-testatrici *de quo* inominat bhala eredi universali taghha lit-tliet (3) hutha Romeo Galea; Angela Scicluna Taylor omm l-atturi l-ohra, u lill-omm il-konvenut Giulietta Portelli, (ara foll 13);

1.4. Illi Angela Scicluna Taylor mietet fl-14 ta' Gunju, 2003, (ara foll 14);

1.5. Illi skont ir-ricerki tal-istess Angela Scicluna Taylor, (ara foll 15 u 19), il-wirt taghha jirrizulta regolat b'zewg (2) testmenti in atti tan-Nutar Dottor Francis Micallef datati t-2 ta' Dicembru, 1970, (ara foll 20), u t-2 ta' Marzu, 1987, (ara foll 24);

1.6. Illi in vista tal-istess il-werrieta tal-imsemmija Angela Scicluna Taylor kienu Godwin Scicluna Taylor u z-zewg (2) hutu Maria Theresa Calleja u Gladys Thompson, (ara foll 24A), u bl-uzufrutt favur Suor Pauline Scicluna Taylor ta' kwart mill-gid tal-istess testatrici, (ara foll 24 u 24A);

1.7. Illi permezz ta' prokura datata d-29 ta' Jannar, 1998, l-imsemmija Giuseppina Galea hatret lill-konvenut Edwin Portelli bhala prokuratur taghha biex jamministralha hwejjigha, (ara foll 25);

1.8. Illi meta wara l-mewt tal-imsemmija Giuseppina Galea l-konvenut ipprezenta zewg (2) rendikonti, (ara foll 28 *et sequitur* u 31 *et sequitur*), l-atturi ssusspettaw li kien

hemm diskrepanzi bejn id-depoziti u investimenti hemm dikjarati;

1.9. Illi wara li effettwaw ir-ricerki taghhom, l-atturi ikkonfermaw dawn is-suspetti, (ara foll 34);

1.10. Illi ghalhekk l-atturi aderew din il-qorti biex jimpunjaw dawn iz-zewg (2) rendikonti u biex min flokhom jigi approvat ir-rendikont prezentat mill-konvenut esebit a foll 31 kif korrett mill-prospett tal-atturi esebita a foll 34, u kif korroborati mid-dokumenti a foll 37 sa 57;

1.11. Illi konsegwentement jitolbu lil din il-qorti biex:

1.11.1. Tordna l-impunjazzjoni tar-rendikonti tal-konvenut, (ara foll 28 u 31), *stante* li thallew barra l-assi indikati fid-Dok. C a foll 34, flimkien mal-imghaxijiet dovuti;

1.11.2. Tapprova bhala rendikont korrett dakipprezentat mill-konvenut a foll 31, izda kif korrett mill-atturi a foll 34;

1.11.3. Tikkundanna lill-konvenut biex minnufih jiddeposita f'kont bankarju li ghandu jinfetah f'bank lokali f'isem "l-eredi ta' Giuseppina Galea" is-somom indikati fil-prospett a foll 34 fuq indikat senjatament:

1.11.3.i. Tlieta u ghoxrin elf hames mija u tletin Liri Maltin, (Lm23,530.00); u

1.11.3.ii. Hamest elef tlieta u erbghin Lira Sterlina u disgha u tmenin pence, (£5,043.89);

1.11.3.iii. Flimkien mal-imghaxijiet dovuti fuq l-istess ammonti;

1.11.3.iv. Bl-ispejjez kif dedotti fl-istess citazzjoni promotrici;

2. Rat id-dikjarazzjoni annessa mal-istess citazzjoni li essenzjalment irriproduciet l-istess fatti hemm gia` elenkati, (ara foll 3);

3. Rat id-digriet taghha diversament preseduta datat it-23 ta' Mejju, 2005, li permezz tieghu l-procedura de quo giet appuntata ghas-smigh fid-data u hin hemm indikati, (ara foll 58);

4.0. Rat in-nota tal-eccezzjonijiet datata t-13 ta' Gunju, 2005, li permezz taghha l-konvenut eccepixxa sintetikament is-segwenti, (ara foll 62);

4.1. Illi *ai termini* tal-artiklu 392 tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta min jimpunja rendikont ghandu jitlob korrezzjoni fl-entrati specifici involuti u mhux is-sostituzzjoni intiera tar-rendikont in kwistjoni kif mitlub;

4.2. Illi dak mitlub mill-atturi jeskludi s-segwenti:

4.2.1. Atti t'amministrazzjoni maghmula mill-imsemmija Giuseppina Galea;

4.2.2. Atti t'amministrazzjoni maghmula mill-konvenut fil-qadi tal-inkarigi tieghu u li kien gia` ta' rendikont taghhom lill-prokuranti tieghu;

4.2.3. Atti t'amministrazzjoni li dwarhom Giuseppina Galea kienet ezentat lill-konvenut milli jaghti rendikont – kemm esplicitament jew inplicitament;

4.3. Illi t-testatrici kienet tamministra l-parti kbira tal-assi taghha, fosthom:

4.3.1. Lm12,000.00 minnha donate lill-konvenut, (ara foll 67);

4.3.2. Diversi somom li Giuseppina tat f'hajjitha lill-werrieta, fosthom lill-atturi;

4.3.3. Il-pensjoni taghha kienet fil-parti l-kbira taghha tmur lill-*Welfare Committee* tar-Residenza San

Vincenz, bil-kumplament dispost minnha personalment;

4.3.4. L-imghaxijiet kienu jigu msarrfa fuq ordni taghha biex tiddisponi minnhom hi stess;

4.4. Illi l-parti l-kbira tal-prejevi kienu jsiru mill-konvenut ghan-nom ta' Giuseppina Galea stess fuq talba taghha;

4.5. Illi fl-okkazzjonijiet indikati fil-paragrafu precedenti l-konvenut ma kienx jitlobha ricevuta, (ara artiklu 393(1) tal-Kap 12 fuq riferit);

4.6. Illi diversi entrati riferiti mill-atturi jikkoncernaw assi percepiti u msarrfa minn Giuseppina Galea qabel l-ghoti tal-prokura in dizamina, (ara foll 68);

4.7. Illi fi kwalunkwe kaz l-azzjoni ghar-rendikont hi preskritta bid-dekors ta' hames (5) snin;

4.8. Illi t-tieni (2) talba tal-atturi, (ara foll 2), ma tistax tintlaqa' wkoll ghaliex id-dokument esebit mill-atturi, (ara foll 34), hu bbazat fuq premessi erronji u fuq inkorrettezzi;

4.9. Salv eccezzjonijiet ulterjuri;

5. Rat id-dikjarazzjoni annessa mal-istess nota tal-eccezzjonijiet li wkoll essenzjalment tirriproduci l-istess fatti hemm gia` elenkati, (ara foll 64);

6. Rat il-verbal datat il-31 t'Ottubru, 2005, li permezz tieghu l-abbli rapprezentant legali tal-partijiet iddikjaraw li kienu qed jaqblu li l-eccezzjoni preliminari sollevata mill-konvenut, (ara paragrafu numru erbghu punt wiehed, (4.1.), aktar qabel u foll 62), tigi trattata u deciza flimkien mal-mertu tal-kawza, (ara foll 71);

7. Rat id-digriet taghha diversament preseduta datat l-20 ta' Frar, 2006, li permezz tieghu, wara talba appozita tal-abbli rapprezentanti legali tal-atturi, hatret espert kalligrafu ghall-finijiet hemm indikati, (ara foll 72);

8. Rat id-digriet taghha diversament preseduta datat l-28 ta' Mejju, 2008, li permezz tieghu appuntat assistent gudizzjarju hemm indikata, (ara foll 109);

9. Rat id-digriet taghha kif issa preseduta datat is-6 t'Ottubru, 2011, li permezz tieghu fuq talba kongunta tal-abbli rapprezentanti legali tal-partijiet appuntat lill-assistent gudizzjarju fuq indikata bhala perit legali, (ara foll 372 u 373);

10. Rat il-verbal datat l-4 ta' Lulju, 2014, in atti tar-relazzjoni peritali li permezz tieghu l-espert legali *de quo* awtorizzat lill-abbli rapprezentant legali tal-partijiet biex jipprezentaw nota ta' sottomissjonijiet, (ara foll 482);

11. Rat in-nota t'osservazzjonijiet tal-konvenut datata l-1 ta' Dicembru, 2014, (ara foll 494);

12. Rat in-nota ta' domandi in eskussjoni pprezentata mill-konvenut datata l-11 ta' Novembru, 2015, (ara foll 511), flimkien mar-risposti tal-espert legali datati s-26 ta' Novembru, 2015, (ara foll 523);

13. Rat ir-relazzjoni peritali datat t-2 ta' Dicembru, 2015, (ara foll 545 ?);

14. Rat id-digriet taghha datat is-16 ta' Frar, 2016, li permezz tieghu, wara talba appozita tal-abbli rapprezentanti legali tal-partijiet, awtorizzat lill-istess biex jittrattaw il-kaz bil-modalita` u fit-termini hemm indikati, (ara foll 526 ?), u kif sussegwentement estizi, (ara foll 588 ?);

15. Rat ir-relazzjoni peritali datata t-2 ta' Dicembru, 2015, (ara foll 545);

16. Ezaminat id-dokumenti kollha;

17. Tirrileva li ghalkemm l-abbli rapprezentant legal ital-partijiet inghataw l-opportunita` jittrattaw il-kaz kemm b'mod skritt kif ukoll oralment, ghazlu li jittrattaw l-istess oralment biss, (ara foll 594);

Ikkunsidrat:

18.0. Illi l-fatti li taw lok ghall-procedura odjerna jistghu jigu sintetikament elenkati bil-mod segwenti:

18.1. Illi Giuseppina Galea, xebba, oht ir-rikorrenti Romeo Galea u zija tal-kontendenti kollha l-ohra, mietet fit-12 ta' Frar, 2001, (ara foll 7);

18.2. Illi fid-29 ta' Jannar, 1998, l-istess Giuseppina Galea kienet ghamlet prokura generali favur il-konvenut Edwin Portelli ghall-iskopijiet hemm indikati, (ara foll 25);

18.3. Illi skont l-espert kalligrafu nominat mill-qorti odjerna diversament preseduta, (ara paragrafu numru sebgha, (7.), aktar qabel), jirrizulta li l-firma tal-imsemmija Giuseppina Galea fqu l-istess prokura hi awtentika u originali, (ara foll 27 u 114 *et sequitur*);

18.4. Illi r-rikorrenti jikkontendu li r-rendikonti pprezentati mill-konvenut a foll 29 u 31 rispettivament ma jirriflettux is-sitwazzjoni reali u jsosstnu li minn ricerki minnhom kondotti irrizultalhom li effettivament kien hemm flus aktar fil-kontijiet tal-imsemmija Giuseppina Galea, (ara foll 34);

18.5. Illi konsegwentement qed jitolbu l-inpunjazzjoni ta' dawn ir-rendikonti pprezentati mill-konvenut;

18.6. Illi l-konvenut min-naha tieghu jirribatti t-talbiet tal-atturi kemm permezz t'eccezzjoni preliminari kif ukoll fil-mertu, u jsosstni:

18.6.1. Illi hu responsabbli biss ghall-uzu li hu ghamel mill-prokura;

18.6.2. Illi mhux responsabbli ghall-atti t'amministrazzjoni maghmula minn Giuseppina Galea nnifisha;

18.6.3. Illi l-ammont ta' Lm12,000.00 inghata lilu mill-imsemmija Giuseppina Galea b'donazzjoni, (ara foll 76);

18.6.4. Illi l-istess Giuseppina Galea tat diversi donazzjonijiet fosthom anke lir-rikorrenti;

18.6.5. Illi parti sostanzjali mill-pensjoni kienet tmur ghall-*Welfare Committee* ta' San Vincenz;

18.6.6. Illi l-istess Giuseppina Galea kienet tiddisponi mill-imghaxijiet li kellha hi stess;

18.6.7. Illi r-rendikont redatt mill-atturi mhux korrett, (ara foll 34);

18.7. Illi meta mietet l-imsemmija Giuseppina Galea halliet bhala werrieta taghha lit-tliet (3) hutha, (ara foll 13 u paragrafu numru wiehed punt tlieta, (1.3.), aktar qabel), bis-sostituzzjoni vulgari ta' uliedhom u d-dixxendenti taghhom;

Ikkunsidrat:

19. Illi l-vertenza in dizamina tippernja fuq l-artiklu 392 tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta li jghid li:

> "Meta l-parti, li lilha jinghata l-kont, tkun trid tattakka dak il-kont, ghandha taghmel l-opposizzjoni taghha billi ssemmi l-partiti li tkun tapponi, bil-mezz ta' rikors guramentat kontra l-parti kuntrarja";

Ikkunsidrat:

20.0. Illi f'dan ir-rigward l-espert tekniku nominata irrelatat sintetikament bil-mod segwenti:

20.1. Illi l-ewwel eccezzjoni *ai termini* tal-artiklu 392 tal-Kap 12 fuq indikat fil-paragrafu precedenti, ma tistax tigi milqugha *stante* li l-atturi mhux qed jitolbu s-sostituzzjoni intiera tar-rendikonti imhejjija mill-

konvenut izda qed jimpunjaw entrati specifici minnhom indikati;

20.2. Illi ghalhekk din l-ewwel eccezzjoni ghandha tigi respinta;

20.3. Illi fir-rigward tat-tieni talba tal-atturi l-konvenut isosstni li ma tistghax tintlaqa` stante li r-rendikont esebit mill-atturi hu bbazat fuq premessi erronji u inkorrettezzi, (ara foll 586 ?);

20.4. Illi din l-eccezzjoni tal-konvenut ghandha tigi milqugha, (ara foll 586);

20.5. Illi t-tielet talba tal-atturi ghandha tigi akkolta, (ara foll 587);

Ikkunsidrat:

21. Illi f'dan ir-rigward taghmel referenza ghas-sentenza tal-***Prim'Awla tal-Qorti Civili*** fl-ismijiet ***Richard Falzon vs. Construct Furniture Limited*** datata s-***7 ta' Dicembru, 2006***, u tal-gurisprudenza hemm citata fejn gie ribadit li l-kostatazzjonijiet tal-perit tekniku nominat mill-qorti, kif ukoll il-kostatazzjonijiet u opinjonijiet minnu espresso fir-relazzjoni peritali tieghu jikkostitwixxu prova ta' fatt, li skont il-ligi, u li ghalhekk ghandhom bhala tali, jigu hekk meqjusa mill-qorti;

22. Illi ssir ukoll referenza ghal dak ritenut mill-***Prim' Awla tal-Qorti Civili*** fil-kawza fl-ismijiet ***Joseph Grima vs. Carmelo Pace et***, datata l-***14 t'April, 2016***, li irriteniet is-segwenti:

> "Il-Qorti ma tistax tinjora r-relazzjoni peritali sakemm ma tkunx konvinta li l-konkluzjoni ta' tali relazzjni ma kinitx gusta u korretta. Din il-konvinzjoni pero` kellha tkun wahda motivata minn gudizzju ben informat, anke fejn mehtieg mill-lat tekniku (***Cauchi vs. Mercieca***, ***Qorti tal-Appell*** deciz fis-***6 ta' April, 1999***; u ***Saliba vs. Farrugia***, ***Qorti tal-Appell*** deciz fit-***28 Jannar, 2000***)";

Ikkunsidrat:

23. Illi wara li din il-qorti ezaminat bir-reqqa kollha dovuta r-relazzjoni tal-espert tekniku minnha nominata f'dawn l-atti, u wara li ezaminat ukoll id-domandi u risposti in eskussjoni, (ara foll 511 u 523 ? rispettivament), hi tal-fehma li m'ghandiex tiddisturba l-konkluzjonijiet li wasslet ghalihom l-istess espert tekniku *de quo*, u konsegwentement, tiddikjara li qeghda taghmel taghha l-konkluzjonijiet tal-istess *stante* li ma jirrizultax li hemm ragunijiet li gravament ipoggu fid-dubju l-konkluzjonijiet li waslet ghalihom l-imsemmija perit tekniku hekk nominata, jew li tali konkluzjonijiet mhumiex gusti u korretti;

Ikkunsidrat:

24.0. Illi in vista tal-premess din il-qorti hi sodisfatta li l-atturi ipprovaw il-kaz taghhom skont il-ligi fil-limitazzjonijiet hawn indikati, u konsegwentement:

DECIDE:

24.1. Takkolji l-ewwel (1) talba attrici limitatament *stante* li fir-rendikonti impunjati permezz tal-procedura odjerna – senjatament dawk immarkati Dok. K u Dok. K1 a foll 28 u 31 rispettivament – jirrizulta li thallew barra l-assi indikati fil-prospett immarkat Dok. L, (ara foll 34), u dan, flimkien mal-imghaxijiet relattivi;

24.2. Takkolji wkoll it-tieni (2) talba attrici limitatament *stante* li anke l-imsemmi Dok. L fuq indikat kif imhejji mill-atturi mhux kompletament korrett;

24.3. Takkolji wkoll it-tielet (3) talba attrici limitatament u dan, a bazi tal-konkluzjoni tar-relazzjoni peritali a paragrafu 4 sa paragrafu 15, (ara foll 576 ? sa 586 ?);

24.4. Tirrespingi wkoll l-ewwel (1) eccezzjoni tal-konvenut, (ara foll 62), dik preliminari rigwardanti l-artiklu 392 tal-Kap 12 *de quo*;

24.5. Tirrespingi l-hames (5) eccezzjoni tal-konvenut, (ara foll 63);

24.6. Takkolji r-raba (4) eccezzjoni tal-konvenut limitatament, u dan, *ai termini* tal-artiklu 393 (1) tal-Kap 12 *de quo*, (ara foll 63);

24.7. Takkolji s-sitt (6) eccezzjoni tal-konvenut rigwardanti t-tieni (2) talba attrici, u dan, limitatament kif indikat mill-perit tekniku *de quo* fir-relazzjoni taghha;

24.8. Bl-ispejjez jinqasmu bejn il-partijiet.

____

Onor. Imhallef Silvio Meli

DECIZJONI FINALI